Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Arbaʿah ha-ṭurim

Ṭur Even ha-ʿezer - hu ha-ṭur ha-4. me-arbaʿah ha-ṭurim

Yaʿaḳov ben Asher
רשא וב בקעי

Ṿin, 5573 = 1813

צ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8679

Visual Library

שנותנין על הקבר ולהספידה אפי׳ עני שבישראל לא יפרות לה משני חלילין ומקוננת אחת ועשיר הכל לפי כבודה ואם היה כבודו גדול מכבוד צריך לעשות לפי כבודו ואפי׳ לאחר מיתה עולה עמו ואינ׳ יורד׳ עמו לא רצה לקובר׳ ועמד אחר וקבר׳ ב״ד מיציאין ממנו ונותנים לזה ואם הלך למדינ׳ היה ומתה ב״ד יורדין לנכסיו ומוברין (ג) וקוברין אותה לפי כבוד׳ כד״א בחייו אבל אלמנתו אינ׳ נקברת מנכסיו אלא יורשי כתובת׳ חייבים בקבורתה כ׳ הרמב״ם מתה האלמנה יורשי הבעל חייבים בקבורתה נשבעה שבועת האלמנ׳ ואח״כ מתה יורשיה יורשי׳ כתובת׳ הן חייבין בקבורתה ע״כ יראה שחושב ליורשי הבעל יורשיה כל זמן שלא נשבעה כיון שאין יורשיה נוטלין כל זמן שלא נשבעה ולא נהירא כיון שראויין לירש אות׳ אילו נשבע׳ השיבי שפי׳ יורש׳ וכ״כ הראב״ד:

צ האיש יורש את אשתו שמתה בחייו משנמסרה לו או ליד שלוחו כדפרישי׳ לעיל ויורש כל נכסיה כין בנכסי מלוג בין בנכסי צאן ברזל בד״א במוחז׳ לה אבל בראוי לה כגון ירושה שראויה לירש (ג) ומתה בחיי מורישה אינו עומד במקום׳ לירש אבל שבח נוטל במה שיורש ממנ׳ שהרי ברשותו השבי׳ ואינו יורש מלוה אשתו ופי׳ ר״י שהלות׳ מנכסי מלוג שלה בעודה תחתיו וא״א הקרא״ש ז״ל כתב ודאי מה שהלוהה בעודה תחתיו הוא יורש אלא איו היא מלוה שלה שאינו יורש כגון שכתו מורישיה והיה להם מלוה ביד אחרים כשנשאה ומתה קודם שנבת׳ אותה אינו יורש אותה וכן אם היה לה מלוה ביד אחרים כשנשאה ומתה האשה קודם שגבתה אותה אינו יורש אות׳: מי שאמר נכסי לפלו׳ ואחריו ל׳ ורשי קי״ל ה״ה נמי ליורשי יורשי׳ ואם היה לו בת ומתה בחיי אותו פלו׳ והיה בן לבת רבן עומד במקו׳ אמו לירש לפלו׳ אבל אם אין לבת יורש אלא בעל אינו יורש אותו פלו׳ דהוה ליה ראוי׳ ואם אמ׳ כעכשיו נכסי לפלו׳ ואחריו ליורשי הוה ליה מוחז׳ וכעל הבת יורש כ׳ הרמב״ם הנושא אשה שהיא אסור׳ לו הואיל ויש לו בה קידושין אם מתה תחתיו ירשה פירוש כגון איסור׳ לאוין דתפסי בה קידושין וכן הנושא קטנה אע״פ שאין קדושי׳ קדושין גמורין יורש׳ אבל פקח שנשא חרשת ומתה לא ירשנה והחרש

שנשא

ד״מ

(ג) ולא יזפלו אלו קמ״ל דהיינו דר״ל הכבר אלא אם אמר מלא מתנו נעשה מהני אפ״ה נ״ל דאם נפלם נפש ונן תמתא בם בנכסים מדרני בנוסף ע״ג מנלמי פנסום מדרני נדפוס פחדם ע״מוכר״ם בא״ מלא מה יורדי׳ לו מתון נקוברו תקפו שמעו׳ לדקם ולח״כ נעשה נו קעום ונסק דלגיך לנלם חפי׳ ל״ד לון מוניאין חלא לאו נגדין זה מודם מביג ומ״ל סימן ק׳ מי מלמם מיינם נקנורם נפנם: (ג) מיין נמ״ם מי מוכרין מלא הנדנה:

צ (א) ומסק מם דאם מקבל הקנס מני לא יוכל נחזור נו ואם קוא אביר יגנו לחזור ומ״ם ומ״ל סי׳ זס פוד מדינים אלו:

(ג) בה׳ תפרי״ג בפסקיו סימן ז״ו בה״ו מכם׳ נו ואם מבן בעולמה נגי זרע קיימת אז מהוג לעבל נו׳ ומסק כגם נמי אני ומסק דנכנס׳ זרע קיימת ואח״כ מם מזרע נמי אני כגם ואח״כ מם בלא נזקן אני כגם נעבר יוכם זרעו כיוכם אמו ונלינין נכנס נו בחסר כבו׳ ומסר ונא אזנינן נמר אומרנ׳ נומר מגא מים בוונת הנוהן רק אבן נמו הנוהן מם זכנס נו׳ ומ״ן ומ״ם סוף סי׳ כ״ל מ״ה מלכנו׳ מזם נמרדנים כל מנכנעין ד׳ מנין שו׳ מ״מנ׳ לאמון ומנ׳ ה אמנ׳ ונ׳ענים ה׳ נכומי ומנ׳ הנכומ׳ מם ומ״ם ומ״ם מאם ונא בנגנ׳ מאם ומ״ם ומסק מנ׳ נכומנ׳ ומסק מנ׳ מנ׳ מנ׳

שנשא פקחת ומתה ירשנו שהרי היא בת דעת ולדעת ניסת וזכתה לו ממונה קטנ שנתקרש לדעת אבי וגיס שלא מדעתו בין בפניו בין שלא בפניו שאבי יכול למחות בנשואי אם כתה אפי שתק האב ולא מיחה אין הבעל יורש אא כ או האב שתפין בנישואיה ע כת הרשב ם אפי אשתו נשואה שה א עכו בקטט ונתן עיניו לגרש ומתה אינה יורש ולא נהיר לא א הרא ש ז ל שאין היורש נפקעת אלא בגירושין נמורי אבל וראי ארוסתו שאמרו עליה שהיא בעלת מום והבנים לביתו לבודק ובתו כך מתה ואו שלא מצא בה מום ומבקש ליורשה שאומר שהיה בדעתו בהכנסתה לביתו לשם נישואין דק ל סתם חצר דידי לנשואין אינו יורשה דיין שהכנים לבודקה לא חשבינ דך כניסה לשם ונשואין וכ כ הרמב ם הורו הגאוני אשה שהלת ובקש מבעלה שיגרשנ ותצא בלא כתוב כדי שלא ירשנ אין שומעין לה ואפי אמר אני שונא אותו ואיני רוצה לעמור עמו אין שומעין לה ע כ נפל הבית עליו ועל אשתו ואין ידוע איזה מת תחילה ואין לו בנים מכנה יורשי הבעל אומרי היא מתה תחילה וירש ואנו נירשנו ויורשי האשה אומרי הבעל מת תחילה חבת בכתובת ונדונית ואנו נירש אות וכנון שיהר לה נכסי לכתובתה שאינה צריכה לישבע דאם לא כן אפי מת הבעל תחילה אין יורשין כתובת יורשי הבעל יורשי עיקר הכתובה והתוספת ויורשי האשה יורשי נכסי מלוג שלה ונכסי צאן ברזל יהלקו בין שניה אשה שיש לה נכסים ורוצה לינשא ונתנה במתנ קודם לכן ונישאת הבעל אינו זוכ בהם וגם המקבל לא קנאם לא שנא נתנתם לרחוק או לקרוב שלא כוונה אא להבריח מבעלה אפי לא הודיעה לעדי שמכוונת להבריחם רק שידוע שעומר לינשא או שנים מיד אחרי המתנ אנו אומרים דעתה שלהבריח כונ בר א שלא שיירה לעצמ כדי פרנסת אבל אם שיירה כדי פרנסת מתנת כתנ עד שתכתו לו היו ולכשארצ פי היום תחול זו המתנה ותהי תלויה ועומדת עד שארצ לקיימה אבל בכל פעם שארצה הרשו בידי לבטלה וכיון שנתנה לו כל נכסי או מקצת וכתבה לו היום ולכשארצ אע פ שהמתנ תלויה עד שתרצ ועדיין לא נגמרה אין הבעל אוכל הפירו אלא המקבל ואם תרצה ליתנם או למוכרם לאחר דרשות בידה אבל כל זמן שלא המכר או תתנם לאחר אוכל המקב הפירו ואם מתה בחיי הבעל תשאר למקב מת הבעל בחיי התחזו לידה ואפי מתה אחרי מות הבעל מיד קודם שתחזרה בה כתב הרמ ה שישאר למקבל וא א הרא ש ז ל כתב שתחזור ליורשי כיון שהבעל יורש את אשתו אינה יכולה למכו שום דבר מנכסי ואם מכרה אח שניסת בין אם נפלו לה קור אירוסין או אחר אירוסין הבעל מוציא מיד הלקוחות שעשו אותו כלוקח בנכסיה והוא לקח תחילה לפיכך מכרה בטל לאלתר שהוא מוציא מיד הלוקח הגוף ופירי אלא לענין זה הוא מכר שאם תתאלמן או תתגרש יחזור ללוקח ואם תמות בחייו ישאר בידו והרמב ם כ הבעל מוצי מיד הלוק פירות כל ימיה אבל לא נוף הקרקע שאין לו כלום בנוף

אפי סם מטלטלים ובשעה שחלקם עומדים בר ש כדמוכח בדלים התפקיד וכ כ סרב סמגיד בסם סרם בח וכ עוד סר מס נ ק כאן בכולו כאן במקנתו וסיגור הסיור סוי כמו ספרסתי סיור ס מ בפ מי סמת וכתב סר ן רם י כתב שבעב מתכה הודיעה לעדי שאין מתכת זו אלא שתזכר בעל מסס ולא שתזכר בסס סבת סס תתאלמן סיה לו תתגר כלו אלא התכתה כן בפירו אלא שנלה דעתה בכך ולא בסירה דסכא פלינ רב ענן כדאית בגמ ומילו נלה דעת ליכא מאן דפליג כדאמרינן בסר מי שמת ואפי נמ ד מבדת קנס ס מיכ דלא נני דעתה אבל הא נגיס דעת דמנו אינסודי וסא נני דעת וחסס לא סי תקאלי דאילו סי תקאלי לא סי טוע רב ביני לקיי סמתכה אלא גילוי דעת שאמר סבית דולס ליכסא וסא גילוי דעת מועי לכ ע אפי נמ ד מבדת קנס כי סלוא דזבן בכסי אדעתא לנים וכל דמבדת אפי נגוי דעת אין כאן אלא סידוע לעולם אמר אז עומדת ליכם וכסכותב כל נכסי לאח אנו אומרים דעתה אלכדי מבעלה מתכוונ לסבדים סבכסי מבעלה אלא יאכל ספירו וגם לא יירשנ אם תמות ומתוכל למכו פירות כל מעם שתרצ לילכ ספירות יאכל מקבל המתנ כל זמן שיוסב תחת בעלה וגם לא מכרתו וכתבתו לאחר סדרי סיה כיונ אלא יכי הבעל נסנ מסס ומס סין הפירו אלא סיה הבעל נסנ מסס דמכרו ויולקח בסס הקרע ועוד אומדא דמוכח שכיונס מיסין הפירות של המקבל מתנה לפי פסי יודע אלא תמנ מי שיסתר בסס לעבדם ולבמרם ולא יכסיפם אם לא יכנס בפירות וגם אם תמות בחיי בעלה ישאלו דיד המקבל מתנה דאל כ ירצה בעל דמי לה יורש קרוב ממנו וסיא כיוזכר לסברי ממנו סילכ ע כ שאלו ביר המקבל מתנ ואם מת בעל יש ומת סיא אח כ קור אחזר בס מן המתנ מוחרין הכסכסי ליורשים דאגי בתר אומדא אלא כתבת לו אלא כדי לסבריחם מבעלה ומיד שמת בעלה בטלה סאומדא וחזרו הכסכסי לרשות מידי דסיה אמתנת ס מ בכולה דאם עמד מזר ואם עמד ונתרם מאוחו תולי ומת אח כ קודם אחז בו כתבנ המתנ מנילא עכ ר מ ז ל כר מ ונתבת דברי רבי ועיין במרדכי בפרק המזב ומ ס מת הבעל תחזו ליד ואחי מתה אח עות הבעל מיד וכו כ סר מ סיאלר לנתקבל שיעור לשון זה כך כוא אפי מתה אחרי עות הבעל מיד וכו אע ס שכ כרמ ס שיאלר לנתקבל סר אם כתב שתחזור ליורשי ואכלכ בסר אם דבתר כוא וז ל הרא בפרק כ ב מהלכות תיפות שאם סכתבם כל בכסי לאחר בין הקרוב בין רחוק קודם שתבשא אע ס אם כתבשם לו כתאלמנה תבטל המתנה כמו שיבאר בסל מתנה אין הבעל אוכל פירותיסן ואם מתה בחייו אינו יולכן בסרי נתנה לוה קוד ובשתמו במיי בעלה יקנס מקבל המתנה מתכתו קנין נמור ולא עוד אלא אפי כתב נעקל נכסי לו כול קודם ניסואים וכתב נמקבל קנס מסיו ונכשאלמ סרי לא קנס קנין נמור עד שתלנס אין הבעל אוכל פירו מעות המתנ ואם מתה אינו יורש עכ ל והר ן סאריך בתיבת טעם לדברין ואחר כך כתב אבל אחרים אומרים עשאוס בכבסים אשיגם יהוגים לבעל דינם לגמרי בכבסים אשיגם יהוגי אין הבעל אוכל פירות ומיכו אם מתה כל זמן שלא עכר הבעל יורש אותה בין במבדתה בין בכותב מסיום ונכשאלנס וסבריתם מועלת לה שאם מוכרת ונותנת קיים בכבסים אשיגם יהוגי דיכולה סיה ב כ ליתנה במתנה ס מ אשיגם כידוגם אבל כל אלא זכת אותם לאחר הבעל יורש אותם ואיני רואה דבריהם במבדת מן הטעם שכתבתי למעל אבל בכותבת מסיום ולכשאלנס נראה שהבעל יורש אות וכ ס למי שכובר פירות הבעל דאורית מסדבר ברור אין זה אפשי לעקור ירושתו ולעלין פירו שאבל מקב מתנה בכתבה לו מסיום ולכשאלנס אע ס אלא נראה מעולה נראה אין מוציאין אות מידו דמעתנו מתנה נראו כיון דברשו קא מכיל עכ ל: וכתב עוד סר ן אמרו בשם סר אם דדינא דמבדתה דוקא בשלא כתבה לו מתנה נמורה מתנה אלוט מתנ עלמין אבל אם כתבה לו כן קנה לגמרי וכתב סרם בא שיש לדקדק לפי דבריו מסיו אבל בוותנין כן אם נדון אותו לעוסרא דשטרא עד שיכתבו וכך אמר לו בפיר ואחי נמר

(ד) וכ ל מסקנה מתנה בס ס ל ר ר כ ל ם בחוו ומסנו מיתנו סוף חיסנה סי נ ל ם, סמונן על אשתו שנמאלו בה תומין ומתנו מתה שעדם אינו יורש וכן הוא בתרנו דף נ ל ם ע ג ס ר: שיכמה:

(ה) ומסיגי דאם סיה תוכדה ומתי יורשם וכן הוא לעיל סי ע ז ואם הוא הוא מוכיח עו אשתו אמר לו אם תמות מדיר מו מדיר מיונים מיוחס כמו נסנס: פ אם ע ז דף מנ ם ע ז אם דאיני יורס ע ב ל ג דומס דוקא לגמרם ס דם ל דמכנתן מיוני נגרם אינו יורשו אבל דעת הבונקי עליו נ ל ר ב ל ס סרי ף ומרחם נסדים פ אם ל דאינ כנסים אומו כל זמן שלא נדים בדם מיסו יום לומ מיסו יום לדמות דמתי סנסו מכסין אות על זמן נגרם מדבר דוסס עמם מנסנ אינסו נ ת פסם בנל ולכן אינו אינ יכולסו מכא ל נמור מדיר אינו נוסנ מנגנ אינו נ ת אינו נוסנ מנגנ אינו נ ת אינו נוסנ מנגנ אינו נ ת

בנוף נכסי מלוג שר שתמות מתה בחייו מוציא הנוף מיד הלוקח
וא"א הרא"ש ז"ל כתב כסברא הראשונ' ויש מהגאונים שכתבו
שהבעל צריך ליתן הדמי ללוקח כמו הכיר בה שאינו שלו ולקח'
שיש לו דמים ולא עוד אלא שאם השביח הלוקח הנכסים נוטל
השבח ויש מהגאוני' שכתבו שנוטל בלא דמים וכ"כ ר"ח אלא
שכתב ואי איתנהו לדמי בידה ראש בעידנ'דמת' שקלינהו לוקח
ולא מצי בעל למימ' אחריני נינהו ומציא אשכחה וכ"כ הרמב"ם
וא"צ ליתן ללוקח דמי' שקב' ומיהו אם הדמי' שלקחה מהלקוח'
בעצמם הם בעין צריך להחזירם ללוקח ואינ' יכול לומר מציאה
מצאה ור' אפרים כתב אפי' הודה הבעל שהם בידו א"צ להחזירם
אבל אם הבעל מוד' או שיש עדים שברשותו מכרה אינו מוציא
מיד הלקוח' רבשלותא דמי' ואי בעי' לוקח מיהו' עליה דבעל דלא
עביד הערמה וכאי דמכר' להנאתו ולדעתו אי לא מוד' איתליה
דינא להדדי' סתם בכך וא"א הרא"ש ז"ל כתב אפי' נמצאו בידה
מעו' ואין ידוע אם הם אותם אנו תולין שדמי מכר זה הן ולא
מצי בעל למימ' דלמא מציאה אשכח' נפלו לה קודם שנתארסה
ונתארס מוכר לכתחילה נפלו לה משנתארס לא תמכו לכתחילה
בעוד' ארוס' ואם מכרה ונתנ' קיים בד"א בנכסי' ידועי' לבעל אבל
בנכסי' שאינ'ידועים אפי' נפלו לה משניסת אם מכר או נתנ' קיים
אלא שלכתחילה לא תמכור ואיזה הן שאין ידוע' כגון שנפלה
לה ירוש' במדינת הים ביזמקרקעי בין מטלטלי שאין הבע' מצפה
לאותן נכסים כגון שמתו מורישיה במדינ' הים ולא הכיר הבעל
באותן המורישין וכיוצא בזה כגון שהיה לאבי' נכסים ביר אחר
ולא נתברר שהיו של אביה עד אח' נישואין גם זה לא נשאה על
דעת אילו הנכסי' וגם צריך שלא נודעו לבעל בין נפילה למכירה
דמיד כשנודעו לבעל נעשו נכסי מלוג וכן הפירו' שימצאו בידה
מיד שיודעו לו יהיו נכסי מלוג וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירו'
וכמו שהיא אינ' יכולה למכור כך הוא אינו יכול למכו' לבדו ואם
מכר המכר בטל מיד ואפי' הוא יכול לערער עליו וכ"ש היא ולא
מיבעיא נכסי מלוג שהן באחריות' שאינו יכול למוכר' אלא אפי'
נכסי צאן ברזל שהם באחריותו אם מכרן לבדו מכרו(יא) בטל וכ"ש
אם מכרה היא לבד' ופר"ח שדין נכסי צאן ברזל כדין נכסי מלוג
שאפי' הבעל מבט' מיד המכר שמכ' לבדו וכ"ש שהאש' מבטלתו
וכן אם מכר' היא הבע' מבטלו מיד ולדע' רש"י דוקא מכר' האשה
מבטלו הבעל מיד אבל אם מכר הבעל הוא אינו יכול לבטלו
מיד אלא אשה יכולה לבטלו מיד אם הרצה ואם מתה ולא
בטלה אותו

אז

מדברי עורי הרב ז"ל סב' בנבא בתרא נגי כתבו בשוקת דכיון שסכל עורגלין לכחו' כן בזמנינו זה אינו צריך לומר כן בפירו' שכרי הוא יודע שכך הם כונתי' וכאלו לוט בציר' כתבוה בשוקת הוא ואיפכא לדון כאן וכראין הדברי' שסכל לפי דאות הדיינין שפ"ח לומר בתשם שתדע בנוסח הטטרות שכותבי' מטרו רביני' לכתו' ועד שיעידו

בנוף נכסי מלוג שר שתמות מתה בחייו מוציא הנוף מיד הלוקח
וא"א הרא"ש ז"ל כתב כסברא הראשונ' ויש מהגאונים שכתבו
שהבעל צריך ליתן הדמי' ללוקח כמו הכיר בה שאינו שלו ולקח'
שיש לו דמים ולא עוד אלא שאם השביח הלוקח הנכסים נוטל
השבח ויש מהגאוני' שכתבו שנוטל בלא דמים וכ"כ ר"ח אלא
שכתב ואי איתנהו לדמי בידה ראש בעידנ'דמת' שקלינהו לוקח
ולא מצי בעל למימ' אחריני נינהו ומציא אשכחה וכ"כ הרמב"ם
וא"צ ליתן ללוקח דמי' שקב' ומיהו אם הדמי' שלקחה מהלקוח'
בעצמם הם בעין צריך להחזירם ללוקח ואינ' יכול לומר מציאה
מצאה ור' אפרים כתב אפי' הודה הבעל שהם בידו א"צ להחזירם
אבל אם הבעל מוד' או שיש עדים שברשותו מכרה אינו מוציא
מיד הלקוח' רבשלותא דמי' ואי בעי' לוקח מיהו' עליה דבעל דלא
עביד הערמה וכאי דמכר' להנאתו ולדעתו אי לא מוד' איתליה
דינא להדדי' סתם בכך וא"א הרא"ש ז"ל כתב אפי' נמצאו בידה
מעו' ואין ידוע אם הם אותם אנו תולין שדמי מכר זה הן ולא
מצי בעל למימ' דלמא מציאה אשכח' נפלו לה קודם שנתארסה
ונתארס מוכר לכתחילה נפלו לה משנתארס לא תמכו לכתחילה
בעוד' ארוס' ואם מכרה ונתנ' קיים בד"א בנכסי' ידועי' לבעל אבל
בנכסי' שאינ'ידועים אפי' נפלו לה משניסת אם מכר או נתנ' קיים
אלא שלכתחילה לא תמכור ואיזה הן שאין ידוע' כגון שנפלה
לה ירוש' במדינת הים ביזמקרקעי בין מטלטלי שאין הבע' מצפה
לאותן נכסים כגון שמתו מורישיה במדינ' הים ולא הכיר הבעל
באותן המורישין וכיוצא בזה כגון שהיה לאבי' נכסים ביר אחר
ולא נתברר שהיו של אביה עד אח' נישואין גם זה לא נשאה על
דעת אילו הנכסי' וגם צריך שלא נודעו לבעל בין נפילה למכירה
דמיד כשנודעו לבעל נעשו נכסי מלוג וכן הפירו' שימצאו בידה
מיד שיודעו לו יהיו נכסי מלוג וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירו'
וכמו שהיא אינ' יכולה למכור כך הוא אינו יכול למכו' לבדו ואם
מכר המכר בטל מיד ואפי' הוא יכול לערער עליו וכ"ש היא ולא
מיבעיא נכסי מלוג שהן באחריות' שאינו יכול למוכר' אלא אפי'
נכסי צאן ברזל שהם באחריותו אם מכרן לבדו מכרו(יא) בטל וכ"ש
אם מכרה היא לבד' ופר"ח שדין נכסי צאן ברזל כדין נכסי מלוג
שאפי' הבעל מבט' מיד המכר שמכ' לבדו וכ"ש שהאש' מבטלתו
וכן אם מכר' היא הבע' מבטלו מיד ולדע' רש"י דוקא מכר' האשה
מבטלו הבעל מיד אבל אם מכר הבעל הוא אינו יכול לבטלו
מיד אלא אשה יכולה לבטלו מיד אם הרצה ואם מתה ולא
בטלה אותו

אז

דעקם היא מיכו מפיק ומפי' לאלתר מכרו בטל דעקום דעיקר מידום דברי אמיתל
לאמעוני' דאם'אמכר' הבעל מוני' מיד התם'דוק' בסמת' אבל בסמ' הוא מכרה היים
ומיידי דאקט אאם אמכר' נקט נמי אים אמכר סילבן מם' ליה תלמוד דומיא דאם
אמכר' עכ"ל וכך כר' מדברי הרמ"ב' שכתב בסב"ב מם' מיכו' בעל אמכ' בנכסי אשתו
בין בל"ב בין נכסי מלוג לא עשה כלום ומ"ם ומפילו הוא יכול לערער עליו כן מסמ'
מדברי הר"אם מכרן בכתוב ומ"ם ול"מ נכסי מלוג וכולי אלא אפילו בל"ב אסם
בתחילתו אם מכרן לבדו מכרו בטל בם' אלמגמה לכ"ב (דף סו) תניא המוכרת
טוס לבעל אם רצה הבעל למכור לא יכבו לא יכבו בל"ב אסם
אם רצה הבעל למכור לא יתכור מכרו שרים לפרנס זה היה מעם' לפני רבב"ן ומת'
הבעל מוליא מיד הלקוחות וכ' הר"אם מכרו שרים אלו זה אם מכר מוני' ל"ג
אם מת הוא מו ניר בם אסוא מוליא מיד הלקוחו' אם מכר הוא אלא דעקם אלא אפי'
מתם היא מוליא מיד הלקוחו' דבשעת מכיר' לא מבירה ולפיה אפי' אמת יומה הוא
ומגלא מבירה אלא כדין מעמע מחוך לשונו אבל זמן אסאם' קיימת אין הבעל יכול
לסולי' ולבטל מה אמר' אבל בסמת' אם יורם בחם וכמו אסיה' היא יכול' לבטל המוכה
ולכולים מן הלקוחות בכל עת אחדל' כך הוא יכול לעמו' עיתה ואיתי' הוא לומר בכל
זמן שהאשה מוחק' יאת המוכה קיים וכו' ובלאה לפרם הבעל מוליא מיד הלקוחות
לאלתר דאיקון דבגן אלא יתקיים המוכה בדבר זה בכל אלא אהא אאשה לריכה
לטרוח ולסולי' מן הלקוחות לאחר מיתה בעלה ולא דמי לנכסי בעלה אסוא
מוכר והמוכר קיים עד אתגלדף כחובתה מהם דאתה לא חכו חכמי' על טורה אאשה
אמת ידעו לה כחובתה ולא אלטל' לטרוף אבל בנכסים אלו אאפילו אם יוגלא
לבעל נכסים יכולה לומר איני רוצה אלא אלו הכו חכמים לטורה אאשה ובטלו
המוכה לאלתר וכן פי' ר"ג מכרו אביהם או זה אם זה אם אמר הבעל עלמו אאשה
מוליא ואם מכרה אאשה הבעל מוליא ול"ח פי' דאפילו אם מכר הבעל הוא עלמו
מוליא דאיקון דבגן אלא יתקיים המוכה כולל דרמב"ב לטעמיה דאמרינן
בם' אסולה אבינא אעשה אדאם אאשה לכחובתה אאשה וב"ח נוהם מאאר נכסים
כלומר אם רצה מוכר אותה אדם ונוהים מאאר נכסי' רב"ב אומר בעל אוב נוהם
מאאר נכסים בחובה אינה נוהם מאאר נכסים כלומר אינו יכול למכור
אותה

מדברי עורי הרב ז"ל סב' בנבא בתרא נגי כתבו בשוקת דכיון שסכל עורגלין לכחו' כן בזמנינו זה אינו צריך לומר כן בפירו' שכרי הוא יודע שכך הם כונתי' וכאלו לוט בציר' כתבוה בשוקת הוא ואיפכא לדון כאן וכראין הדברי' שסכל לפי דאות הדיינין שפ"ח לומר בתשם שתדע בנוסח הטטרות שכותבי' מטרו רביני' לכתו' ועד שיעידו

(יא) וכי' ל"ו פרק בהונאת אם תבנו ול"ג נמי דיק אפי' דאינו מבנו מר אמתלתן אינו אם בתנרם ואח' אם הב מ"ר ופ"ג אינן ס' פ"ו ול' ל"ו ס' מזק' ע"ב ד"ה קפ"ג הוא"ל ומבריתם נגנסי' ק יתם בסתמלתן אם אם המנגם לא אם לאמר לסם בפי' אינם אם אם סעמל דוגם בנגנסים הסוגם נגנסים אם לסמוך אם לגנות אם לגנות אם לגנות

אז הבעל יורש כחה ויכול לבטלו כמו שהיא היתה מבטלת אותו אם היתה חיה ורב אלפס פסק שהמכר שמכר הבעל לבדו מנכסי צאן ברזל קיים ואפי' האשה אינ' יכולה לבטלו עד שעת טירפא וכן פיר' ר"י דבין בשדרה שהבניסה לו שום משלה וכתבו אותו בכתוב ובין נכסי צאן ברזל הוי מכר שלו קיים עד שעת טירפא ולזה הסכים א"א הרא"ש ז"ל וכתב דוקא בקרקע אמרינ' שמכר הבע' קיים עד שעת טירפ' אבל המכנס נדוני' לבעלה במטלטלין כסף וזהב ובגדים אין הבעל יכול למוכרה אע"פ שהבעל יש לו נכסים כנגד נדוניתה וכ"ש שאין הבעל חוב יכול ליטלן בחובו וכן מה שהחתן פוסק לה אינו יכול למוכרן ע"כ והרמב"ם כתב מכר מטלטלי' של נכסי צאן ברזל אע"פ שאינו רשאי מכרו קיים ע"כ מכרו שניה ביחר או אפי' לקח מהא' תחילה ואח"כ מהאשה המכר קיים בנכסי טלוג אבל בנכסי צאן ברזל וכשאר כל נכסי הבעל אם לקח מהאשה ואח"כ מהא' המכר קיים אבל אם לקח מהאיש ואח"כ מהאשה או שמכרו שניה ביחר המכר בטל מפני שיכולה לומ' נחת רוח עשיתי לבעלי ואפי' כתבה לו דין ודברים אין לי עמך על שדה זו וקנו מידה אינו מועיל וטורפ' מן הלקוחו' אא"כ קבלה עליה אחריו' אם טרפוה ממנו שיחזור עליה דכולי האי לא היתי עושה משו' נחת רוח וכן אם מכר לאח ולא נתרצית במכר ואה"כ מכר לאחר לא שנא אותו קרקע ולא שנא אחר נתרצת וחתמה לו קנה ואינ' יכולה לומר נחת רוח עשיתי לבעלי כיון שלא נתרצית לראשון וכ"ש אם מכרה או נתנה לבעלה מנכסי צאן ברזל שאינו כלו שיכולה לומ' מפני נחת רוח עשיתי אבל אם מכרה או נתנ' לו מנכסי טלוג שלה ק"ים כתב הרמב"ם נכסי צאן ברו' שנגנבו או נאבדו ומחלה אותן האש' לבעלה וקנו מידה בעדים יראה לי שאינ' יכולה לומר נחת רוח עשיתי לבעלי הא למה זה דומה למי שקנו מידה שאין לה אחריות ושדה חזירה נכסי' אלו נכסי מלוג שהרי אין הבעל מביא ראיה זו ליטול כלום ולא להחזיק בנכסי' אלא ליפטר מהביעת' מלשלם אבל אם נתנ' לו מתנ' מטלטלי נכסי צאן ברזל הקי"מין לא קנה מפני שיכולה לומר נחת רוח עשיתי לבעלי ע"כ; שאלו' לא"א הרא"ש ז"ל רחל אשת יעקב נסתלקה ליעקב בעלה מקרקע ידוע שהיה לו בענין שלא יהיה לה שיעבור כתובתה ולא שיעבור שאר שטרו' שהיה לה עליו על אותו קרקע הידוע ונסתלק' ממנו סילוק גמור ונתנה לו הקרקע הידוע שנסתלקה ממנו במתנ' גמורה שלמה וקיימת מעכשיו ולעולם ובטלה מאותו קרק' שנסתלקה ממנו טענת נחת רוח עשיתי לבעלי ושאר כל המעינו' המפסידו' זה הסילוק וקבלה בשדה ובשאר כל הבאי' מחמתה לבד יעקב בעלה אחריות הקרקע שנסתלק לו והתנתה רחל בעיקר זה הסילוק שלא יתקלקל לה שום דבר מכל מה שחל שעבור שטר כתובה שנתחזק לה על יעקב בעל' ולא שום דבר מכל מה שנתחזק עוד משיעבוד שום שטר שנתחזו לה עליו על שאר נכסיו הוץ מקרק' הידוע שנסתלק לו

מוקם שדה כגון ואם מכר המכר בטל לגלגל וסבעל מוציא מיד הלקוחות אף אם האשה מוקם' וכבי אתנ' בירוס' שעושה שדהו אמוקיקי לאשה בכתובת' וגב' מ בחובו מכרה ס"ז מכורים ' וכלוקח יחוס לעצמו רבב"נ אומ' לאשה בכתובת' לוי' מכורים אלא עלאה על דעתו שהיא האשה מחזר' על בתי דינין וכ"ם שבא בשום שבכים לה דעדיף מאפותיקי ויכול בשום שבכים לה דעדיף מאפותיקי ויכול הבעל לבטל את המקח מעכר ורי"ף כתב ואמי' מכרו שביסה לפרנסה דקאמ' רבב"נ הבעל מוני' מיד הלקוחו' לא ליפטינ' שפיר דעבדיד בם מעשה וכתב הרמ"בן דהייני דפיקו דרב אלפס מעשה דרבב"נ לטעמי' כדפרי' ומעמ קי"ל כרב' דפליגי עלי' ואמר דהמקח קיים עד שתבא האשה ותטרוף מן הלקוחו' וכ"ם שאין הבע' מוני' מיד הלקוחו' עכ"ל וכתב עוד דפסק ר"י דהמקח קיים עד שעת טריפא כדבנן ומ"ם דבינו ונזה הסכים ס"ל סר"אלפ ז"ל אינ' רוצה סוכה סוכה בדרור בדברי הר"אלפ לומר אמו' מכר' כך וז"ל הרא"ש בא בתובים מה שאמרת אשה מכרה היא בנכסי מלוג בחיי בעל' שבנים מוציאין מיד הלקוחו' ומוציאי' אשה מיד הלקוחו' אבל בחיים אשה מוציאים אשה מוציאים מיד הלקוחו' הא ליתא והדברים מוכרעים ממקומו' אנוס שבנכסי' לאשה הן ואין לבעל' בהם בחיי' אלא אכיל' פירות בלבד וזה שהולרכו לתקנת מוהא לגוטו של הקרע לאח' ויעוד דבהדי' אמר' בירוס' הא' אינ' מכר בנכסי מלוג בחיי לאשה ומת' בחיי הבע' מוני' מיד הלקוחו' לעשה הדבר דומה לבן אמכר בנכסי אביו ומת אחר הבן מוציאים מיד הלקוחו' ואחאה אמכר' בנכסי מלוג בחיי הבעל ומת הבעל אין אחר מוציאים מיד הלקוחות לה"ד לאחר אמכר בנכסיו בחיי הבן ומת הבן אין אחר מוציא מיד הלקוחו' ואל יטעך מה שאמרו בם אלמנ' לכ"ג מעשה היה ומכרו בנכסים לפרנסה ובא מעשה לפני חכמים ואמרו אינ' מוציאין מיד הלקוחו' כי זה דרך אחר יש לו ואל"ף כתב עמ"ש אל גאונים אלא הוברר הדב' ולא נעשה בו מעשה עכ"ל: ורמ"בם כתב בם' כ"ג מה"ם בעל' אמכר הקרע בנכסי אשתו בין בל"ג בין בנכסי מלוג לא עשה כלום וכתב הרב המגיד פי' מקחו בטל מיד ודא הא דעת הרב' מהמפרשי' דזדאי בכל"ג בטל מיד(יד)ובסמנו ס"ם ז"ל בכל"ג אלא יפה מכרו קיי' עד שיבא לעת הגבוי אלא הם"בן ורבנן פליגי עלי' בירו' ס' אלמנה לכ"ג ע"כ ש"ל וסירושלמי אסור לה בשדה שעשאו לה אפותיקי הוא ומה שהוא בל"ג שבנכסים לו לאפותיקי ודעת הרמב"ן לפסו' בכל"ג שמקחו בטל לאלתר' ומשו' שבח בית הבחיר ואף הרב"בא הסכים לדע' הרבי' בכל"ג הה דעת הגאון ועיקר עכ"ל. ומ"ש עוד דבינו על דברי הר"אלפ וכתב דוקא בקרקע וכו' אבל המבנכסת לבעל' מוטלטלי' וכו' אין הבעל יכו' למוכר' וכו' ג"ר בפסקיו בם הכו' ועל מ"ם אין הבעל יכול למוכר' אף ע"פ שיש לבעל בנכסי' כנגד נדוניתה כתן טעם לפי שאשה תחלה בשבת בית הבחיר: וכתב הגרהבי בם"ם האומנים שאין אדם יכול לעשכן בגדי אשתו ועלאתי כתוב דן הר"ח על אשה שלותה על בגדיה מו על תכשיטיה ואח"כ סלן בעלה וסוסיף ולוס עליה' יות' אם מידיעתה עשה הבעל אז המלוה יכול לתפשה בשביל כל הסלוה אבל אם שלא מדעתה לוה היא יכולה לסלוה מן המלוה בחותה מעות אבות אינ' כי כך שהיו אין לבעל בבגדי אשתו בלוה ולא בתכשיטי' ואפי' אם לוה הבע' ומיסיס ולוסיף אמרתי שעשה בלא ידיעתה דין הוא שיחזיר לה אם אשבע דאלא מדעת' לוה בעלה עליה עכ"ל בתוב בתי הר"אמרי' אפי' הבעל יכול למכו' מטלטלין שבנכסים לו וכ"ם אין ב"ח מוטלן בחובו (יג): ומ"ש בשם הרמ"בם מכר מטלטלין בל ג"ב אע"פ שאינו רשאי מכרו קיים הוא בפכ"ב מה"ם וכ"ם זה הדין לדע' הר"אבד ודאי אמת הוא דלא עדיפי מקרקע אשאר אבור אשה מכרו מכרו קיים אבל הרב"בא הסכים ע"ל בתלגו בזה ואמרו אפי' במטלטלין המכר בטל ובבר אחרכתי בזה בם' מכירה ע"ל וזה כתבתי אדעת הרבי' אפי' עכ"ל: כתב הרי"בא בסימן כ"ב וק' אלדעת כל האחרונים אף אם מוכרם אינ' אע"פ אין לבעל דעת הרלמ"ב (יד) מ"מ אף לדעתו אינו רשאי למכר ואטעמ' מדאמרינן בירושלמי אב' הר"יף בם' מליאת אשה א"ר יוסי הדא אמרה אין אדם אין אדם למכור כלי אשתו וכ' בתשובו' הרא"בא סי' תקיב"ו אם איכולה אשה לנחתו בשעת אירוסין שיעשה לה וכן יכולה לנחות אבא' מעכבם ואם מכרם אבא אדעת' כוסין אותו ב"ד לעשות לה אחרים כמותן' אז לקח לה דמיהם ואם יאמר שבדבריהם מכרם אי מני אבא בדשות' וכתבי לה

(יג) וכן הוא בתרגמי הר"אבן פר"אחזקת דף לאמת ע"ר וכ"ל ג"י ע"ל אלמנה ג"ב דף מב"ר וכ' דאמרי' לא מכר בלא לוד ואמרי' אין לו בנו לעשות אחרון בם לעשות אחרון בם אמר בעל מיד אשתו ומכר אחרון בם אמר בעל מיד אשתו ומכר אחרון בם אמר בעל מיד אשתו ומכר

לו ממנו אי הוי סילוק זה מועיל דק"ל כשכוא. דיכול. לומר נחת רוח עשיתי לבעלי כל זמן שלא קבלה עליה אחריות ואפי' אמר. בשע' הסילוק על מנת שלא אוב' לומר נחת רוח עשיתי לבעלי אין מועיל כלום דכל זה אומר. כדי לעשות נחת רוח לבעלה ואין לך דבר שמבטל טענת נחת רוח אא"כ כתבה ללוקח אחריות שאם יטרוף ב"ח של בעלה ממנו שהי' תשלם לו דכולי האי לא עשתה לנחת רוח לבעלה אם לא שנמרה להקנו' ובסילוק זה שקבלה עליה אחריות אין בקבלת אחריות זה כח וטעם לומר שיבטל טענת נחת רוח דמה היא מפסדת בקבלת אחריו' זה דנימא כולי האי לא עבד' בשביל נחת רוח דבשלמא כשקבלה עליה אחריו' כשיטרפום ב"ח של בעלה מהלוקח שהיא תשלם לו דבר גדול הוא שהכניסה עצמה לדבר זה ובשבי' נחת רוח לא הית' עושה דבר זה אם לא שנכר' ברעתה להקנו' אבל באחריות זה מה היא מפסדת ? ואת האחריו' שקבלה עליה היינו שאם מכרה כתובת' לאחר ואם תתאלמן או התגרש ויבא הלוקח שלקח כתובתה לגבות מקרקע זה שנסתלקה ממנו שהיא חייב' לסלקו ותפרע לבעלה או ליורשין מה שיגב' הלוקח מאותו הקרקע באותו אחריו' לא היתה מפסד' כלו דכיון שמחלה שיעבור אותו קרקע לבעלה לא יכול הלוק' שקנה כתובת לגבות מאותו קרקע דהוי כמוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו שהוא מחול שהרי היא מכלה כתובת' ללוקח וכתבה ליה קני לך איהו וכל שיעבודי' ומחלה שיעבור' שוב לא יוכל הלוקח לגבו' מאותו קרק' הלכך יכולה לומ' נחת רוח עשיתי לבעלי ואפי' היה הסילוק מועיל כגון אלו מכרו לאחר וקבלה עליה אחריות שאם יטרפנו ב"ח שהיא תשלם לו אפ"ה לא נתמעט חלק האש' בשביל סילוק זה לפי תקנת טוליטולה שתטול האש' חצי עזבון המת בכתובת' והיורשי' חצי האחר כי אותו קרקע שסלקה עצמה ממנו בכלל עזבון המת הוא לחלקו בין היורשין ובין האלמנו' כי הי' לא מחלה אלא שיעבור כתובת' שאם ימכרנו שלא תטרפנו מן הלקוחו' או אם תתאלמן ויהיה חצי עזבון המת יותר מכתובת' שאז תטרוף כתובת' משלם לפי תקנת טוליטולה אז לא תגבה כתובת' מאותו קרקע כי מחלה שיעבו' מעליו אלא תגבה כתובת' משלם משאר נכסי המת כי לא מחלה ולא פחתה כתובתה כלום רק שיעבודה שעל אותו קרק' מחלה הלכך גם עתה שיש לה חצי עזבון המת בכתובת' ואותו קרק' בכלל עזבון המת אף א"ת שלא הטוד ממנו בחצי חלק' בשבי' שסילקה שיעבור' מ' בחצי עזבון המת זכתה ויטלו היורשי' חלקם מאותו קרקע שסילק' שיעבודה ממנו והיא הטול ממקום אחר ואפשר כיון שזוכה בחצי עזבון המת מכח התקנה ואינ' באה לב"ד לגבו' כתובת' אלא לגבו' חצי עזבון המת מכח התקנה נסתלק מכאן מחילה שיעבור כתובת' שמחלה על אותו קרקע והיא זוכה מכח התקנה אף בחצי הקרקע שנסתלק' ממנה כי הוא בכלל עזבון המת ושאלת בעל אומר לאשתו שתעשה בבגדי' ותכשיטיה מה שתרצ' ונתנה לאחר במתנה אי הויא מתנ' דע שאין במתנתה כלום שהבעל ח"ב לכסות אשתו והיא אינה יכולה למכור וליתן לאח' הבסות שהוא קונ' לה ואפי' הכניסה לו הבגדים מבית אביה הוי כאילו קנאם שאם תתנם לאחר צריך לקנו' לה אחרים והמלבושי' שהכניסה לו בין אם הן נכסי מלוג או נכסי צאן ברזל אינה יכולה למכרם וליתנם וכה שאומר לה שתעשה בתכשיטיה מה שתרצה אין הלשון מועיל שאני יכול לפרש שתעש' בהן מה שתרצ' להשאילם או להפקיד' ביד אחר כדי שלא יוכל הבע' ליקח' ואין מתנתה מתנ' וששאלת ראובן שהיה לאשתו קרקע של נכסי מלוג ונתחזק עליו שטר לשמעון ואחר ללוי ולשמעון שהוא

הראשון

מקשי בגמר' וכי כתבה ליה סבי מאי הוי וסתיים סתום' לחבירו דין ודברי' אין לי עם דבר זה אמר כגון שלא בפקחו מידה וכי הנו מידה מאי הוי תיפוק כתח רוח עשיתי לבעלי ופריק רב אסי מתני' דקתני סלוק' מוני' מיד הרשאתו' ולא מגיים למיפ' כתח רוח עשיתי לבעלי בסני לקוחות נמי הכי כתבה ולחד לא כתב' דאמרי' לה אם אית' דכתח רוח עבד' מקמא איכני לך למיעבד כדתנים כתב לראשון ולא התחתם ולא נפקי מן הסים ואחזר ולקח מן האיש בטל לגמרי דקתני ומקמי לוקח מן האיש בטל ובטל ולא מקרקע סכל בטל ולא מי' פירות אינו מוכיל עכ"ל וז"ל הרא"ש בא בתוספות ג' דינים יש

לו ממנו אי הוי סילוק זה אי לא השובה אין סילוק זה מועיל דק"ל כשכוא. דיכול. לומר נחת רוח עשיתי לבעלי כל זמן שלא קבלה עליה אחריות ואפי' אמר. בשע' הסילוק על מנת שלא אוב' לומר נחת רוח עשיתי לבעלי אין מועיל כלום דכל זה אומר. כדי לעשות נחת רוח לבעלה ואין לך דבר שמבטל טענת נחת רוח אא"כ כתבה ללוקח אחריות שאם יטרוף ב"ח של בעלה ממנו שהי' תשלם לו דכולי האי לא עשתה לנחת רוח לבעלה אם לא שנמרה להקנו' ובסילוק זה שקבלה עליה אחריות אין בקבלת אחריות זה כח וטעם לומר שיבטל טענת נחת רוח דמה היא מפסדת בקבלת אחריו' זה דנימא כולי האי לא עבד' בשביל נחת רוח דבשלמא כשקבלה עליה אחריו' כשיטרפום ב"ח של בעלה מהלוקח שהיא תשלם לו דבר גדול הוא שהכניסה עצמה לדבר זה ובשבי' נחת רוח לא הית' עושה דבר זה אם לא שנכר' ברעתה להקנו' אבל באחריות זה מה היא מפסדת ? ואת האחריו' שקבלה עליה היינו שאם מכרה כתובת' לאחר ואם תתאלמן או התגרש ויבא הלוקח שלקח כתובתה לגבות מקרקע זה שנסתלקה ממנו שהיא חייב' לסלקו ותפרע לבעלה או ליורשין מה שיגב' הלוקח מאותו הקרקע באותו אחריו' לא היתה מפסד' כלו דכיון שמחלה שיעבור אותו קרקע לבעלה לא יכול הלוק' שקנה כתובת לגבות מאותו קרקע דהוי כמוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו שהוא מחול שהרי היא מכלה כתובת' ללוקח וכתבה ליה קני לך איהו וכל שיעבודי' ומחלה שיעבור' שוב לא יוכל הלוקח לגבו' מאותו קרק' הלכך יכולה לומ' נחת רוח עשיתי לבעלי ואפי' היה הסילוק מועיל כגון אלו מכרו לאחר וקבלה עליה אחריות שאם יטרפנו ב"ח שהיא תשלם לו אפ"ה לא נתמעט חלק האש' בשביל סילוק זה לפי תקנת טוליטולה שתטול האש' חצי עזבון המת בכתובת' והיורשי' חצי האחר כי אותו קרקע שסלקה עצמה ממנו בכלל עזבון המת הוא לחלקו בין היורשין ובין האלמנו' כי הי' לא מחלה אלא שיעבור כתובת' שאם ימכרנו שלא תטרפנו מן הלקוחו' או אם תתאלמן ויהיה חצי עזבון המת יותר מכתובת' שאז תטרוף כתובת' משלם לפי תקנת טוליטולה אז לא תגבה כתובת' מאותו קרקע כי מחלה שיעבו' מעליו אלא תגבה כתובת' משלם משאר נכסי המת כי לא מחלה ולא פחתה כתובתה כלום רק שיעבודה שעל אותו קרק' מחלה הלכך גם עתה שיש לה חצי עזבון המת בכתובת' ואותו קרק' בכלל עזבון המת אף א"ת שלא הטוד ממנו בחצי חלק' בשבי' שסילקה שיעבור' מ' בחצי עזבון המת זכתה ויטלו היורשי' חלקם מאותו קרקע שסילק' שיעבודה ממנו והיא הטול ממקום אחר ואפשר כיון שזוכה בחצי עזבון המת מכח התקנה ואינ' באה לב"ד לגבו' כתובת' אלא לגבו' חצי עזבון המת מכח התקנה נסתלק מכאן מחילה שיעבור כתובת' שמחלה על אותו קרקע והיא זוכה מכח התקנה אף בחצי הקרקע שנסתלק' ממנה כי הוא בכלל עזבון המת ושאלת בעל אומר לאשתו שתעשה בבגדי' ותכשיטיה מה שתרצ' ונתנה לאחר במתנה אי הויא מתנ' דע שאין במתנתה כלום שהבעל ח"ב לכסות אשתו והיא אינה יכולה למכור וליתן לאח' הבסות שהוא קונ' לה ואפי' הכניסה לו הבגדים מבית אביה הוי כאילו קנאם שאם תתנם לאחר צריך לקנו' לה אחרים והמלבושי' שהכניסה לו בין אם הן נכסי מלוג או נכסי צאן ברזל אינה יכולה למכרם וליתנם וכה שאומר לה שתעשה בתכשיטיה מה שתרצה אין הלשון מועיל שאני יכול לפרש שתעש' בהן מה שתרצ' להשאילם או להפקיד' ביד אחר כדי שלא יוכל הבע' ליקח' ואין מתנתה מתנ' וששאלת ראובן שהיה לאשתו קרקע של נכסי מלוג ונתחזק עליו שטר לשמעון ואחר ללוי ולשמעון שהוא

הראשון

ד"ה

(ע) וכ"כ הרמ"ה בלק הנמקין דף מ"ח ע"ב ד"ה ומיהו נ"ב ס"ב דף הנ"ל:

(יא) הגה"מ בפי' ל"ת חנם פסיק נם בעבד מתנ' חנמנה ואחרי' נאחר ואח"כ מתנם לנעבדם מתנו' ולא המרוי' אזה נתת רוח עכים נאיני ולם מנכי זה מסמר נוחר נתת רוח עכיסי לאשלי דסרי בנ"נ מ"נ:

(יב) וכ"כ הרן פ' מרי בכיס נסוי לנח עמינן מקח בחמשל מקח הרמ"בון וכ"ל מרי ק' מחיים הנו: (מרין ג"ל מ"ם ג' הרמ"ן)

ונמנדנוי ניס הנוכח הסו' מוסקי (ומוגת ג"ל מרי ל"ג) בל לחוגן המפנלקנו' נים ומוחב נון לנעדך נמוכרו ואמכו הנכנ ענינו בול נכמנו' ענינו אמה נעמה לנעבל דמקם מ"ב לנעבל דמקם ע"ג דרין הרם מקנה לנד בל נא לנוכ' מ"מ מסמלק מוגל מנא נא ניכונם מנ"ל ומן כוח מנ"ג דמיסים כם סב"ג דמיסים כם מהכלה"ל נם"ב מרי מנ"ל ומקנם סנוח הנכנ מ"ם מ"ל מנ"ג קנקנו' סב נוי מרי מיה נמנו לק מנני יכונ לנדוח' ומיסרמ"ל נא נם נכם אם תנמו הוכל לנעבל ענינ נמאר"נמסיי נמנם ביעבוד נם נם ומביא דמאמר דסנוי לר דין קנקם אנא נמאר מנלנין ר"מנג נ"מם נ"ינמן נכן אמנם אם הנוכם נם ומנם נ"מ נמוכ אם ומנ"ל ומנ"ל נמנ"ל ומנ"ל ומנ"ל ומ

הראשון לא נתחייב לו האש' עם ראובן בעלה בשט' וללוי שהוא המאוחר נתחייבה ומתה בחיי הבעל מי קודם לגבות השובה לוי המאוחר גובה ולא שמעון דכיון שלא נתחייב לו האשה החיוב שנתחיי' לו ראובן אינו כלום שאינו יכול לשעבר נכסי מלוג של אשתו לאחרים אבל לוי שנתחייבה לו גם האשה גובה אע"פ שהוא מאוחר כיון שהיא נתחייבה לו לא פקע שיעבודו אע"פ שמתה בחיי הבעל אע"פ שהבע' שעבד לשמעון המוקדם כל מה שעתיד לקנות והיה עתיד לקנות הקרקע של אשתו מ"מ הרי סילק עצמו ועשה דבר שגרם שלא בא לכלל ירושה ושיעבוד דאקני לא חל אלא לאחר שיבאו הנכסים לידו:

צא אשה שהכניסה ש"ח לבעלה ומחלה אותו אינו מחו"אע"פ שהמוכ' ש"ח לחברו ומחלו מחו"והוא כמו לוקח בנכסיה אפ"ה אינו מחול מפני שידו כיד' וכיון שהבעל כלוקח בנכסי אשתו מי שאמ' לאש' נכסי לך ואחרי' לפלו' ונישת הוי כלוקח ואין לאחריך במקו' בעל בלום דק"ל נכסי לך ואחריך לפלו' ומכר הראשון אין לשני אלא מה ששייר ראשון בר"א באומר כן לפנויה אבל האומר לנשואה נכסי לך ואחריך לפלו' ומת' אחריך קונה ולא הבעל דכיון שהו' אומר כן כשהית' נשואה הרי סילק הבעל בהריא לפיכך האומר לנשוא' נכסי לך ואחריך לפלו' וזמתה הבעל יכול להוצי' מיד הלקוחות ואחריך מיד הבעל והלוקח מיד אחריך הלכך מנידחין אותו וכמו שהוא ושאר ביר' הלוק' ועוד נ"מ מאי דחשיב כלוקח שאם נגו לה קרקע מבעל חובה ונישת ומתה וירשה הבעל אע"נ דשומא חוזרת לשל' הבא אינה חוזרת דהוי כאלו מפרתו לאחר וכן אם נגו ממנה לב"ח ונישת ומתה וירשה הבעל אינו מוציא מיד הלקוחות היה עליה מלוה ע"פ קורס שניסת ונישת אינה נגבית כן הבעל דמלוה ע"פ אינו גובה מן הלקוחות היה עליה מלוה בש"ש גובה ממנו ור"ש אומ' פי' שאף מלוה ע"פ גובה ממנו וכ"פ ר"ח והר"מה ורב אלפס כתבו כסברא הראשונה וכ"כ א"א הרא"ש ז"ל וששאלת ראובן שידך לאה ושלח לה סבלונות והלכה לאה ונישת לאחר ועתה תובע ראובן הסבלונו' והיא אומ' שאין לה לשלם כי היא כלתה ואכלה כל הסבלונות תשובה אם הכנים לבעלה נכסי מלוג ראובן גובה מהן סבלונותיו דה"ל כמלוה בשטר שדרך לשלוח הסבלונות בפומבי הילכך גובה ממנכסי מלוג שהכניסה לו:

אע"פ

דאמר לכם אמרו מחול ואפי' יודע מוחל מודה שמואל שמכנסת ש"ח לבעלה ומחלו שלינו מחול מפני שידו כידה: כתוב בטור כ"ב ח"ד וס"ם אם היה לה מלוה ע"פ ונשאת שאינם יכול' למחול ועיין עוד סס (לא) כתב הרא"ש אלא אחלה. כתבם מעכרה לו נתנה שטר מתנה לאוד בעשה לה ומחל לבעלה אם יכולה לומר נתן עליתי לבעלי ואח"ל שאינם יכולים אם כתוב בשטר מתנתה ולכל הבאים מלכתן ומחילתה מחילה לו לא: תשובה יש לך לדעת שהאשה שמכרה לו מחלה שטר מתנתה לבעלה לא עשה' כלום דיכולה לומר נתן רוח עליתי בכל מיני מון מנכסי מלוג בלבד בדלי' בם' חזקה וא"כ כשקבלה אחריות כדאיתא בם' סניחרן וא"כ בעיקר כתוב' לפי שכל הנשי' יש לכן כתובה ואם תמנע מלמחול ומליתן לבעלה אין לה אינם רוצ סיא בם' בערה המוכרת כתובתה לבעלה כמוכרת לאחרים כלומר ואין לה כתוב' בגין הכרין וכן במחלת כתובתה לבעלה ואפשר דסיימו דאמרי' בם' הכובל כל לבני בעלה ודאי נמחלה ואיפשר דסיימו דוקא בעיקר כתוב' וכמו שאמרנו אבל בשטר מתנה שעשה לה הבעל וא"כ כתוב אחר אינם לה עליו יכולה שיא שאמר נתן רוח עליתי לבעלי ואפשר לפי בכדוניא כן ואבל ודאי בכל המוכרת כל נתנה לאחרים אי זה מוב אינם לה על הבעל ואחרים ומחלה לבעלה הוא מחילה ואין אומרים בכי הא נתן רוח עשתה לבעלה הלכן סברי דחמנא לבעל מחוסה מעכרה לסם ומדעת מחלה לו ומיימו דאמרינן כל לבני בעל ודאי מחלה בין בעיקר לכתובה בין בתוספת בין בכדוניא אומרים כן אבל אם כ' לה ולבני' מכחך דעתי נוט לעמה שכ' הרא"ב דיש לי לדון' ליסמוך עליכן לפי דעתי וכיון שהבע' כלוקח בנכסי אשתו אם אמר לאשה ואחריך לפלו' ונישת וכו' בד"א בלומר כן לפנויה אבל האומר לנשואה וכו' בס"ם מי שיש כפוי (דלק) אמר אחיי נכסי לך ואחריך לפלוני ומכרה ומתה הבעל מוכי' מיד הלקוחות ואחריך מיד בעל ולוקח מיד אחריך לבלוקו בידה דלוקח ואמר אחיי נכסי לך ואחריך לפלו' בעל לוקח מיד אחריך לפלו' בעל לוקח הוי ואין לאחריך במקום בעל כלו' אתה דא"ל בשטיא פנויה הבא דא"ל בשטיא נשואה מלי קאמר ליה אחריך ליקחי בעל לא ליקחי: וכתבו התו' ומוקמי' לכולהו בידה דלוקח ואמר אחיי נכסי לך ואחריך לפלו' בעל לוקח הוי ואין לאחריך במקום בעל כלו' אתה דא"ל בשטיא פנויה הבא דא"ל בשטיא נשואה מלי קאמר ליה אחריך ליקחי בעל לא ליקחי: וכתבו התו' ומוקמי' לכולהו בידה דלוקח תיובתא מנכי לוקחי' בידה דלוקח ומוקמי' מיד הבעל ולוקח מיד אחריך ול"ל דלמו דוק קאמ' מוכי' הבעל מיד הבעל לבלוקו' אבל מלוקח אשה הוי מוכי' הבעל מיד אחריך ול"ל דלמו דוק קאמ' מוכי' הבעל מיד הבעל ולוקח מיד אחריך מעיקרא נמי מוקמי' ליה בידה דלוקח וכן הוא דברי הרמב"ם עכ"ל ומתוכם וכ' ס"ם אפי' אחריך דנכס פיהם בעל לוקח הוי בדברי הכוס: עוד

כ"מ מאי דחשיב כלוקח אשה נגו לה קרקע וכו' וכן אם נגו ממנו לב"ח וכו' בפרק המפקיד (דלק) שנו לה נאשה ומיכיבה אלו שנו מיכם דאשה ומת' בעל בנכסי אשתו לוקח הוי לה מהדר ולא מהדרינן ליה: כתב הרשב"א בנכסי' על אלמנ' שהשתעבדו לבעל עמשון וקדום זמן ניסואי בתם עמד' האלמנ' ונישת לבעל ונתנה לו כל אשר לה ורוצה לפטור עצמה עמשון בחמרה שבשחייבה עצמ' לשמעון לא הוי לה נכסים לפי שעדיין לא נשעבד שבועת אלמנ' ובשטר התנאים אין כתוב דאקנה: וחשיב תיבת נוגה כולה אם יש נכסים יהוצים לבעל עמלה ואלו"ל לשמ' דס"ל דאחריות טעון סיפר אפי' דאקנה דלא כה' כמו שכתב אלא אפי' אח"ל דלא ונשתעבד דאקנה אא"כ כה' בפי' דאשה זו נכסי' הוי לה אלא שלריכים שבועה וכל זמן שלא נשבע הוי דאינה נוג' ומדרבנן שמא לרדי לאחשבה ובכהוי שבשבעה אבלאי עלת'